

TEKSTIILTOODETE HOOLDUSTÄHISTUS

Seoses uute märgistusnõuete jõustumisega rõivastele ja muudele tekstiiltoodetele 15. aprillist 2004 (<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=735131>), oleme eelmistes Infolehe numbrites seda temaatikat põhjalikumalt käsitlenud (vaata Infolehti nr 08-04 ja 10-04). Seekord peatume lähemalt rõivaste ja tekstiiltoodete hooldustähistusel.

Euroopas on nii tekstiiltoodete suurustähistuse (mõõtmete) kui ka hooldustähistuse märgistamine loomult vabatahtlikud, kuid tekstiiltoodete turulepääsuks siiski vältimatud. Eestis kehtestatud asjakohase määrase järgi peavad tarbijatele pakutavate või müüdavate rõivaste ja tekstiiltoodete märgistuses muuhulgas sisalduma juhised toote hooldamiseks (hooldustähistus). Hooldustähistus võib olla esitatud kas sõnaliste juhistena või graafiliste tingmärkidena. Sealjuures soovitab määrus lähtuda Eesti standardist EVS-EN 23758. *Care labelling code using symbols*. Kahjuks on standardite ISO 3758:1991 ja EN 23758:1993 alusel 1999. aastal üle võetud Eesti standard avaldatud ingliskeelsena ning see ei saa mitte kuidagi sisalda eestikeelseid sõnalisi juhiseid tekstiiltoodete hooldamiseks. Kes on endale muretsenud ERTL väljaande „Rõivatootja ja -kaupmehe käsiraamat“, sellel on kõnealused hooldusterminid olemas (lisaks eesti keelele veel ka soome, rootsi, inglise, saksa ja prantsuse keeles).

Rahvusvaheline Standardimisorganisatsioon (ISO) on aga hooldustähistuse standardi ISO 3758:1991 ümber vaadanud. Uue standardi hetkel veel kinnitamise staadiumis oleva lõppversiooni ISO/FDIS 3758:2004 järgi viiakse hooldustähistusse sisse mitmed muudatused. Nimelt täpsustatakse pesemis-, pleegitus-, kemopuhastus- ja kuivatustoimingute määratlusi ja tingmarke ning esitatakse mitmed teatmelisad.

Pesemistingmarke on nüüd 15 ja need on jäänud põhimõtteliselt samaks. Lisanduvad kolm uut tingmärki:

kõrgeim pesemistemperatuur 50°C normaaltoiming   kõrgeim pesemistemperatuur 30°C normaaltoiming   kõrgeim pesemistemperatuur 30°C eriti mõõdukas toiming

Muutumas on **pleegitustingmärgid** ja nende kasutamise põhimõte. Seni kasutatakse kahte tingmärki:

kloorpleegitamine lubatud

kloorpleegitamine keelatud.

Uue standardi lõppversioonis nähakse ette nende asemel kolme uue pleegitustingmärgi kasutamist:

pleegitamine lubatud mistahes pleegitiga

pleegitamine lubatud üksnes kloori mittesisaldava pleegitiga

pleegitamine keelatud.

Triikimise tingmärgid kavandatakse jäävat samaks. **Kemopuhastuse** toimingut käsitletakse uues standardis teisiti. Nüüd eristatakse märgpuhastust ja kuivpuhastust, mistõttu muutuvad ka tingmärgid. Kemopuhastuse tingmärkide süsteemi hakkavad kuuluma järgmised tingmärgid:

Trummelkuivatuse tingmarke ei ole kavas muuta. Küll on aga standardi veel kinnitamisel olevat lõppversiooni täiendatud teatmelisaga, kus esitatakse nn **naturaalse kuivatamise** tingmärgid, mis tuleks nende kasutamisel paigutada kohustuslikest tingmärkidest eraldi. Kuivatamise tingmarke on neli:

rippkuivatus

rippkuivatus ilma eelneva väänamiseta

tasapindkuivatus

kuivatada varjus.

Veel on uue standardi lõppversioonis esitatud järgmised teatmelisad:

- karakteristikud ja katsemeetodid - selles lisas nimetatakse tekstiiltoodete hoolduse toimele katsetamist vajavad karakteristikud (nt värvipüsivus, mõõtmete muutumine, pilling jpm), nende katsetamise viis (laboratoorselt, sensoorselt) ning katsemeetodid (viited standarditele);

- täppide kasutamine pesutemperatuuri määramiseks pesemistingmärkides - kirjeldab pesemistingmärkide täiendamist täppidega neis riikides, kus temperatuuri ei esitata Celsiuse kraadides;

- hooldusterminid – esitatakse lisaks hooldustähistusele täiendavalt kasutatavad sõnalised juhised.

Teatavasti on meil sel aastal kavas koostada ja kirjastada käsiraamat rõivaste ja tekstiiltoodete märgistamise kohta, kuhu koondatakse märgistamisega seotud materjalid. Käsiraamatu koostamist ja kirjastamist toetab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.